Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація во̂дъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Франц-ѣшканьска ч. 10, дворъ 10.

Письма приймаютъ ся лишь франковани̂.

Рекламаціи неопечатани̂ во̂льни̂ о̂дъ порта. Рукописи не звертаютъ ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Льво̂вскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Льво̂вскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:

на цѣлый ро̂къ	2 зр. 40 к
на по̂въ року	1 зр. 20 к
на чверть року	60 к
мѣсячно	20 к

Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый ро̂къ	5 зр. 40 к
на по̂въ року	2 зр. 70 к
на чверть року	1 зр. 35 к
мѣсячно	45 к

Поодиноке число 3 кр

Ч. 195 | Нинѣ: м. Алекс. Іоан. Прота | Завтра: гр. Пол. Поя. П. Ґвідона | Недѣля 30 серпня (11 вересня) 1892 | Сходъ сонця 5 г 33 м.; заходъ 6 г. 19 м. Баром. 762 терм. + 20 0° + 20 | Ро̂къ II.

Соймъ краєвый.

1. Засѣданє 4-ои сесіѣ VI. періоду зъ д. 9. с. м. 1892.

По торжественно̂мъ богослуженю по̂сля обрядо̂въ руского и латиньского во̂дбуло ся вчера о 12 год. 20 мін въ полудне во̂дкрытє сесіѣ соймовои. На се засѣданє явило ся 106 посло̂въ. Мѣжь иншими явивъ ся также Є. Ексц. п. Міністеръ Залескій. Зъ рускихъ посло̂въ не було ще о. Мандичевского и пос. Телишевского. При столѣ правительственно̂мъ засѣли Є. Ексц. п. Намѣсникъ ґр. Бадені, радникъ двору ґр. Вол. Лось и комісарь пов. Ант. Райнеръ.

П. Маршалокъ кн. Санґушко, во̂дкриваючи засѣданє, покликавъ на провізоричныхъ секретарѣвъ посло̂въ: Ст. Єнджейовича, Фр. Пашковского, Йос. Віктора и о. Сѣчиньского. Во̂дтакъ выголосивъ довшу промову, въ котро̂й повитавши посло̂въ зазначивъ, що правительство рѣшило ся ажь въ другой половинѣ серпня скликати соймы на вересень. Жаль однакожь, що правительство не зробило того на ко̂лька недѣль скорше, не заразъ по закрытю Рады державнои рѣшило ся, коли вже було звѣстно, що спо̂льни̂ Делеґаціи будутъ скликани̂ на вересень. Мабуть нѣкого зъ посло̂въ то не здивує, що въ виду того Выдѣлъ краєвый не предложивъ кромѣ буджету и стоячои зъ нимъ въ звязи конверсіѣ, нѣякихъ иншихъ проєкто̂въ.

Задачею теперѣшнои сесіѣ буде отже, головно ухвалити буджетъ, котрый здається означає зворотъ до нормального розвою. Выдатки сего року суть менши̂ о 145.000 зр. во̂дъ торо̂чныхъ выдатко̂въ, хочь мѣстить ся въ нихъ значни̂ инвестиціи якъ: 500 000 зр. на зелѣзницю подо̂льску, 120.000 зр. на будову льво̂вскихъ шпиталѣвъ и 100.000 на фондъ для касарень. Колибъ не ти̂ три позиціѣ, то дефіцитъ звычайный зменшивъ бы ся до 700.000 зр. Рубрику выдатко̂въ по̂двысшають предложеня меліораційни̂, кошты на бюро меліорацийне, субвенція на фабрику дрено̂въ и т. д. о 59.000 зр.

Додатково предложивъ Выдѣлъ краєвый Выс. Палатѣ до ухвалы: Уповажненє для себе перевести конверсію довго̂въ индемнізаційныхъ всхо̂днои и захо̂днои Галичины и Вел. княж. Крако̂вского. Зъ уповажненя того користавъ бы Выдѣлъ краєвый лишь въ тако̂мъ выпадку, колибъ условія тои конверсіѣ були користни̂; въ противно̂мъ случаю оставъ бы ся дотеперѣшный станъ и на слѣдуючій ро̂къ.

Проєктъ закона о поліціи огнево̂й для селъ, потребує ще переговоро̂въ зъ правительствомъ, котри̂ вже суть въ ходѣ а такъ само и законъ громадскій для малыхъ мѣстъ, котрый не одержавъ санкціѣ.

Выдѣлъ краєвый розпочавъ также акцію въ справѣ зелѣзниць льокальныхъ на ширши̂ розмѣры, але не може ще предложити якихъ небудь внесень а переговоры зъ Міністерствомъ торговлѣ и комунікацій розпо̂чнуть ся мабуть на слѣдуючій мѣсяць.

По сѣмъ промовивъ кн. Маршаловъ по руски: „Посло̂въ рускои народности, котри̂ явили ся взяти участь въ спо̂льно̂й намъ роботѣ для добра краю, витаю якъ минувшого року тымъ самымъ чувствомъ, въ ихъ ро̂дно̂й мовѣ. Надѣю ся, що они будутъ руководитись тыми самыми засадами, котрыхъ во̂дгомонъ мы почули во̂дъ недавного часу въ сѣй Палатѣ, именно засадами вѣрности для католицкои церкви и державы та щирого змаганя жити въ згодѣ зъ другою народностію, замешкуючою сей край спо̂льно во̂дъ вѣко̂въ.“

Згадавши наконець зъ жалемъ, що край маючи надѣю повитати сего року у себе Найясн. Монарха, не мавъ того щастя, по̂днѣсъ Маршалокъ трикратный окликъ въ честь Є. Вел. Цѣсаря Франца Йосифа, а Палата повторила той окликъ зъ одушевленємъ.

По сѣмъ промовивъ Є. Ексц. п. Намѣстникъ ґр. Бадені:

Высока Палато! Передовсѣмъ маю честь повѣдомити Выс. Палату, що Найяснѣйшій Панъ зволивъ уповажнити мене рѣшенемъ зъ вчерашного дня высказати при нагодѣ во̂дкрытя Сойму подяку монаршу зъ признанемъ за предприняти̂ приготовленя зъ причины намѣрено и подорожи Монаршои до Галичины, котра лишь зо̂ взгляду на санитарну безпечность людности мусѣла бути залишена; приготовленя ти̂ свѣдчать о патріотичныхъ чувствахъ и повно̂мъ привязаню до особы Найяснѣйшого Пана.

Якъ звѣстно Выс. Палатѣ, наступило таки скоре скликанє Сойму для вдоволеня справедливому впрочо̂мъ жаданю нашои Репрезентаціѣ, щобы буджетъ краєвый въ во̂дповѣдно̂мъ часѣ мо̂гъ бути Соймомъ ухваленый. Правительство однакъ памятає на то, щобы лишити Соймамъ свободу займати ся спокойно и безъ поспѣху справами, котри̂ належать до ихъ атрибуціѣ. Длятого прошу приняти до вѣдомости, що с е с і я с я м о ж е б у т и л и ш ь в о̂ д р о ч е н а и п о н о в о̂ м ъ р о ц ѣ м о ж е в е с т и с я д а л ь ш е. Длятого было бы найво̂дповѣднѣйше, колибъ Выс. Палата могла упорати ся теперь зъ буджетомъ краєвымъ, лишаючи собѣ всѣ предложеня на другу сесію...

Край нашъ, во̂льный щасливо до сеи хвилѣ во̂дъ п о ш е с т и, пануючои доокола,

Горѣючи̂ звѣзды.

I.

Нова звѣзда на небѣ. — Теорія Ляпляса, або, якъ повстають звѣзды. — Сонце и сонѣчна система планетарна. — Марсъ, юпітеръ и сатурнъ. — Стали̂ звѣзды або сонця. — Будова сонця и єго свѣтло.

(Дальше.)

По̂сля здогаду Ляпляса була отже кождинѣшна планета насамперѣдъ мрачнымъ перстенемъ, що во̂дорвавъ ся во̂дъ сонця и круживъ доокола него. Ко̂лько нинѣ планетъ, то̂лько було може колись мрачныхъ перстенѣвъ доокола сонця. А ко̂лькожь єсть тыхъ планетъ, що кружать доокола нашого сонця? Знаємо вже зъ нихъ богато, але всѣхъ ще не знаємо и длятого годѣ сказати, ко̂лько ихъ єсть; можна хиба сказати, ско̂лько ихъ доси начислили звѣздарѣ. Зачнемо отже по черзѣ.

Найдальшою во̂дъ сонця планетою єсть н е п т у н ъ, котрый, якъ то було вже повысше сказано, єсть 621 міліоно̂въ миль во̂ддаленый во̂дъ сонця. Бувъ то отже колись першій перстѣнь, якій зробивъ ся зъ тои мраки, що окружала сонце а опо̂сля во̂дорвала ся во̂дъ него. Тогды отже, коли почавъ творити ся нептунъ, сягала мрачна куля доокола сонця ажь до того бо̂льше менше мѣсця, де єсть нинѣ планета ураносъ, а поза нею бувъ вже мрачный перстѣнь. Нептунъ була бы отже найстарша планета По нѣмъ утворила ся зъ перстеня планета ураносъ, вже трошки близше во̂дъ сонця, бо лишь на 400 міліоно̂въ миль во̂дъ него. За нимъ зъ третого перстеня утворила ся трета планета с а т у р н ъ, ще близше сонця, бо вже лишь на 197 міліоно̂въ миль во̂дъ него. Зъ четвертого перстеня утворивъ ся юпітеръ на 107 и по̂въ міліона миль во̂дъ сонця,

Де теперь бувъ пятый перстѣнь, годѣ во̂дгадати, бо тутъ настає въ просторѣ свѣтово̂мъ доокола сонця велика прогалина, въ котро̂й во̂дкрыто доси множество маленькихъ звѣздъ, подо̂бныхъ зовсѣмъ до планетъ и званыхъ для того планетоідами або астероідами. Доси начислено въ сѣй прогалинѣ 333 такихъ астероідо̂въ; але по дня 1 с. м. во̂дкрывъ тутъ звѣздарь въ Гайдельберзѣ, дръ Максъ Вольфъ, двѣ нови̂ планетки, то єсть ихъ всѣхъ вже 335. Декотри̂ звѣздарѣ догадують ся, що якъ разъ въ сѣмъ мѣсци, де теперь суть ти̂ мали̂ планетки, бувъ колись пятый зъ ряду перстѣнь, що во̂ддѣливъ ся бувъ во̂дъ сонця, и зъ него утворилась була навѣть пята планета, але она опо̂сля черезъ якусь силу розбила ся на куснѣ и зъ тыхъ куснѣвъ потворилось множество малыхъ планетокъ, що теперь заповняють прогалину, въ котро̂й колись бувъ той перстѣнь.

За сею прогалиною планетокъ иде планета м а р с ъ, во̂ддалена во̂дъ сонця на 32 міліоны миль. Зъ котрого перстеня она утворила ся, чи зъ пятого, чи зъ шестого — годѣ сказати, але то байдуже, рахуймо єго за пятый. Зъ шестого перстеня утворила ся наша земля, во̂ддалена во̂дъ сонця около 21 міліоно̂въ миль; зъ семого в е н у с ъ (вечѣрна зоря) 15 міліоно̂въ миль во̂дъ сонця а наконець, зъ осьмого перстеня планета м е р к у р ъ, во̂ддалена вже во̂дъ сонця лишь на 8 міліоно̂въ миль.

Такъ отже розпала ся первѣстна свѣтова мрака, що окружала сонце, на планеты и планетки, котри̂ теперь такъ само, якъ колись та мрака кружать доокола сонця и разомъ зъ нимъ творять т. зв. нашу сонѣчну систему або сонѣчный ладъ.

Ба скаже хтось, то не штука такъ говорити; то бы все красно було, кобы то лишь правда, що ти̂ учени̂ говорять! А зъ во̂дкижь они знають, що то такъ було? И то правда, що чоловѣкъ не може знати напевно, якъ то выглядавъ свѣтъ передъ многими тысячами

зумѣє, маю надѣю, и дальше охоронити ся вôдъ неи, але до того треба сильного спôльного дѣланя всѣхъ орґанôвъ автономічныхъ и людности, особливо по нашихъ мѣстахъ и мѣстечкахъ, бо тамъ богато неладу.

Въ послѣднихъ часахъ занепокоивъ сильно умы рухъ еміґраційный въ повѣтахъ збараскôмъ и скалатскôмъ. По докладнôмъ и совѣстнôмъ розслѣдѣ можу заявити Высокôй Палатѣ, по перше, що аґітація політична не выкликала того руху, анѣ не була то якась приготовлена справа штучка. Причиною єсть зле зрозумѣла справа хлѣба, спонукана роздробленємъ ґрунтôвъ, бракомъ всякого побôчного промыслу, малымъ зарôбкомъ и врожденою нездарностію та потяжкостію, котрѣ не допускають людность вышукувати собѣ вôдповѣдного зарôбку.

То суть причины, а що побôчь того темнота, певна деморалізація, оденъ або другій несовѣстный дорадникъ, або поодинокѣ чинники, менше совѣстно сповняючѣ свои обовязки, могли дѣлати а навѣть якъ стверджую, дѣлали — то рѣчь инша, але рухъ еміґраційный бувъ тамъ вôдъ кôлькохъ лѣтъ а байка о якôмсь раю на земли, пущена двацять и кôлькома людьми — то були причины, що выкликали горячку еміґраційну. Далеко болеснѣйшимъ якъ той рухъ було то, що повторювано и ширено фальшивѣ вѣсти тамъ, де потреба спокою и тверезои розваги. Зъ вагою пôдношу, що ґрунтôвъ не продавано, бо выносились такѣ люде, котрѣ ґрунту не мали. Средствомъ противъ того руху єсть лишь спôльна праця надъ уморальненємъ и просвѣтою народу.

По сѣмъ перейшовъ п. Намѣстникъ до специяльныхъ справъ и зазначимъ мѣжь иншимъ, що оголошено вже найвысше постановленє що до рускои ґімназіѣ въ Коломыи, що тамъ вже сего року буде вôдкрыта I. кляса: що перемѣнено около 1200 народныхъ шкôлъ філіяльныхъ на етатовѣ, унормовано вынагороду для тымчасовыхъ учителѣвъ, асиґновано всѣ пôдвысшенѣ платнѣ и т. д.

Пôдъ конець бесѣды завѣдомивъ п. Намѣстникъ Палату о своѣй доброй охотѣ и змаганяхъ пôдпирати єѣ труды на кождôмъ кроцѣ и представивъ правительственного комісаря ґр. Лося. Бесѣду п. Намѣстника выслухала Палата зъ певнымъ напруженємъ и перерывала кôлька разôвъ оплесками.

Зъ порядку дневного передано 9 предложень Выдѣлу краєвого дотычнымъ комісіямъ а на внесенє ґр. Ст. Баденіого постановлено приступити нинѣ до выбору комісій.

Перегляд політичный.

Въ ческôмъ соймѣ поставивъ вчера маршалокъ краєвый кн. Лобковичь внесенє, щобы реактивувати всѣ комісіи зъ выимкою комісіѣ угодовои. Пленеръ домагавъ ся, щобы й ту комісію установити, але маршалокъ тому спротививъ ся. Пленеръ має нинѣ поставити формальне внесенє въ сѣй справѣ.

Зачувати, що Старочехи лагодять ся знову до акціѣ політичнои а Ріґеръ має знову взяти участь въ політичныхъ справахъ соймовыхъ.

Въ буковиньскôмъ соймѣ представивъ президентъ краю новоименованого маршалка Лупула и єго заступника Ротта. Маршалокъ пôднѣсъ въ своѣй промовѣ, що президентъ краю за такъ короткій часъ свого урядованя выскавъ собѣ симпатію всѣхъ а вôдтакъ згадавъ про свого попередника бар. Василька та высказавъ надѣю, що вôнъ буде дѣлати самостôйно для добра краю.

До Pol. Corr. доносять зъ Петербурга, що родина царска перебувши кôлька недѣль въ Спалѣ (въ Царствѣ польскôмъ), поѣде до Абаасъ-Туманъ на Кавказѣ, вôдвѣдати вел. кн. Юрія, другого сына царя, котрый тамъ тяжко нездужає.

Удержуєсь поголоска, що наслѣдникомъ Гірса — буде єго теперѣшный заступникъ Шишкінъ.

Комісія, зложена новымъ сербскимъ правительствомъ для розслѣду фінансôвъ Сербіѣ, означила загальный довгъ державы на 27 міл. дінарôвъ. Міністерство Пашича на три днѣ передъ тымъ коли подало ся до до дімісіѣ, казало выплатити собѣ зъ фонду диспозицій ного 150.000 дінарôвъ, котру то суму ужиє теперь мабуть на аґітаціи радикальнѣ при выборахъ.

Новинки.

Львôвъ дня 10 вересня.

— **Пригадуємо**, що ц. к. краєва Рада шкôльна, подаючи до вѣдомости постанову Є. Вел. Цѣсаря о утвореню ґімназіѣ рускои въ Коломыи, вызначила речинець до вписү ученикôвъ до дня 15 с. р., т. є. до четверга на другий тыждень. Родичѣ и опѣкуны ученикôвъ, що хотять вписати ихъ до тои клясы, мають зголосити ся въ тôмъ речинци до Дирекціѣ ц. к. ґімназіѣ въ Коломыи.

— **Вѣсть о депутаціи** зô збараского и скалатского, котра мала бути у Є. Ексц. п. Намѣстника въ справѣ поясненя причинъ еміґраціѣ, єсть неправдива.

— **Доповняючій выбôръ** одного члена Рады повѣтовои въ Бôбрцѣ въ громадъ сѣльскихъ розписаный на день 19 жовтня с. р. а выбôръ одного члена тоижь Рады зъ громадъ мѣскихъ на день 21 жовтня с. р.

— **Друга мѣска церковь** у Львовѣ въ надвору вже майже готова. Ще лишь головну баню побивають мѣдяною бляхою, а руштованя всѣ вже знятѣ. И зъ середины церкви вывезено богато руштованя, котрого було тамъ повно, а румовища вывезено до 1000 возôвъ. Всѣ мулярскѣ и каменярскѣ роботы та прикрасы въ надвору выглядають дуже гарно. Коли погода буде гарна, то може ще сего року побють цѣлу головну баню бляхою.

— **Конкурсы.** Окружна Рада шкôльна въ Рогатинѣ розписує конкурсъ на посады учителѣвъ въ школахъ народныхъ: 1) Бенкôвцяхъ, Черчи, Дитятинѣ, Гаиовцяхъ, Гербутовѣ, Григоровѣ, Яглиши, Клещѣвни, Любши, Мартиновѣ старôмъ, Мелнѣ, Настащинѣ, Новошинцяхъ, Обелници, Оскресинцяхъ, Пôдмихайлôвцяхъ, Пôдшумлянцяхъ, Помонятахъ, Поплавникахъ, Потоцѣ, Рôздвянахъ, Скоморохахъ старыхъ, Серникахъ долѣшныхъ Слобôдцѣ болшовецкôй, Стасевôй воли, Васючинѣ, Вербилôвцяхъ, Вишневѣ, Вислѣ, Залужи, Желиборахъ и Журавенку, та 2) на посады молодшихъ учителѣвъ при школахъ: въ Болщôвцяхъ, Бурштинѣ, Букачôвцяхъ и Книгининѣ. Подання треба вносити до 20 жовтня. — Мѣсто Перемышль розписує конкурсъ на посаду надзирателя дорôгъ зъ платнею 720 зр. и правомъ до емеритуры. Подання треба вносити до кôнця вересня. — Выдѣлъ повѣтовый въ Товмачи розписує конкурсъ на посаду окружного лѣкаря зъ осѣдкомъ въ Нижневѣ. Платня лѣкаря выносить 500 зр. рôчно и 200 зр. на поѣздки. Округъ обôймає 9 громадъ на просторѣ 144·2[illegible] кільом. зъ населенємъ 14.528 душь. Подання вносити треба до выдѣлу повѣтового въ Товмачи 5 жовтня. — Въ Улашкôвцяхъ потрѣбно лѣкаря. Платня 500 зр. и 222 зр. на обѣзды. Речинець до 3 жовтня 1892. — Выдѣлъ рады пов. въ Тѣшановѣ розписує конкурсъ на посаду окружного лѣкаря. Платня 600 зр., а на кошты 336 зр. Речинець до 9 жовтня. — Краєва Дирекція скарбу у Львовѣ розписала конкурсъ на кôлька посадъ етатовыхъ практикантôвъ, на разѣ не адютованыхъ при гал. урядахъ етатовыхъ. Речинець до 4 тыжнѣвъ. — Яворôвска окр. Рада шкôльна оголошує конкурсъ на посады учителѣвъ зъ платнею 300 зр. въ Боновѣ, Хотинци, Черчику, Передбôрю, Свидници и въ Вульцѣ росновской.

— **Выдѣлъ тов. „Руска Бібліотека"** въ Теребовли, постановивъ отворити бібліотеку зъ днемъ 1-го жовтня с. р. А що товариство наше недавно заложене и членôвъ числить не много, отже и фонды дуже маленькі — длятого удаємо ся до впов. авторôвъ и выдавцѣвъ зъ просьбою, щобы зволили обдарувати насъ своими выданями, а також коли бы хто зъ впов. публики мавъ

лѣтъ, бо вôнъ єго ще й теперь добре не знає; але вôнъ своимъ розумомъ догадуєсь зъ того, що теперь видить, якъ то могло колись бути тысячѣ а тысячѣ лѣтъ тому назадъ. Нашу землю знаємо бодай зъ верха чей вже досыть докладно. Дивимось отже на иншу звѣзду н. пр. на марса и пытаємо: чи й тамъ такъ якъ у насъ на земли? Шукаємо отже на марсѣ всѣлякими способами якоись подобности и ось що знаходимо: марсъ обертаєсь такъ само якъ и наша земля доокола сонця, отже догадуємось, що нимъ повертає та сама сила, що землею; видимо на нѣмъ и суху землю и воду, лѣдъ и хмары та догадуємось, що єго здвигла якась така сама сила якъ и нашу землю; знаємо дальше, що вôнъ такъ само не свѣтить, якъ и наша земля, але достає свое свѣтло вôдъ сонця, и догадуємось, що єго тымъ бôльше ще вяже якась сила зъ сонцемъ.

На иншій здогадъ доводить насъ планета юпітеръ. Маса тои планеты єсть три разы такъ велика, якъ всѣхъ планетъ, а черезъ люнету видко на нѣмъ якѣсь темнѣ смуги, котрѣ дуже часто змѣняють ся. Американьскій звѣздарь Барнардъ доглянувъ, що коли така смуга появить ся на юпітерѣ, то она зъ разу темна, ажь чорна, а чимъ бôльше постарѣє ся, тымъ бôльше стає червона. Зъ разу бувъ поглядъ, що тѣ смуги то якѣсь хмары, але вôдъ чогожь бы они заєдно и то все однаково змѣняли свою барву. Довгѣ дослѣды показали, що маса тои планеты ще не ствердла такъ якъ н. пр. маса землѣ або марса, лишь що она ще такъ мягка, якъ н. пр. густе тѣсто. Изъ середины тои мягкои масы добуваєсь на верхъ рѣдша и розливаєсь по нѣй смугою, котра въ свѣтлѣ сонця выглядає темно и ажь коли постарѣє ся, коли згусне, стає червоною. Зъ юпітера отже пôзнаємо, що суть планеты, котрѣ ще не зовсѣмъ ствердли, а зъ того знову догадуємось, що они мусѣли бути колись навѣть дуже рѣдкѣ. Впрочôмъ находимо на то доказы навѣть на нашôй земли.

Найцѣкавѣйша однакожь для здогаду, що всѣ планеты и ихъ мѣсяцѣ мусѣли колись творити ся зъ мрачныхъ перстенѣвъ, єсть планета сатурнъ. Планета ся, якъ вже звѣстно, має ажь 8 мѣсяцѣвъ, але крôмъ того, видко ще на нѣй ажь три перстенѣ доокола оденъ за другимъ, зъ котрыхъ кождый єсть мѣсяцями 22 до 29 миль широкій. Два зъ тыхъ перстенѣвъ суть темнѣ и мають таку саму масу якъ сатурнъ, а третій зъ нихъ, що єсть въ серединѣ межи сатурномъ а тамтыми двома, єсть сѣрый и мабуть прозорый. Видко, що два зъ нихъ вже добре згусли, а третій єсть ще рѣдкій якъ мрака. Коли сонце свѣтить на нихъ, то они кидають тѣнь на сатурна. Припустѣмъ отже, що тѣ перстенѣ прôрвуть ся колись и збѣгнуть кождый въ одну кулю, то щожь буде зъ нихъ? — Доокола сатурна утворять ся тогды ще три новѣ мѣсяцѣ, такъ, що вôнъ ихъ буде мати ажь одинацять! Изъ сего видимо найлѣпше, що здогадъ Ляпляса, якъ утворились планеты нашого ладу сонѣчного, не єсть такъ зовсѣмъ зъ головы выдуманый, але взятый таки зъ природы. А коли могли бы такъ повстати планеты нашого сонѣчного свѣта, длячогожь не мали бы такъ само повстати и другѣ звѣзды? Що оно могло и може дѣйстно такъ бути, на то знайдемо ще й иншій доказъ въ т. зв. свѣтовыхъ мраковинахъ, о котрыхъ пôзнѣйше буде бесѣда, але поки що вернѣмъ ще до тыхъ звѣздъ, що ихъ называють сонцями.

Суть такѣ звѣзды, по котрыхъ не можемо нѣякъ змѣркувати, щобы они рушались изъ свого мѣсця, и длятого такѣ звѣзды называємо сталыми. Першою такою звѣздою єсть наше сонце. Рѣчь певна, що й оно разомъ изъ всѣма планетами, що до него належать, посуваєсь такожь поволеньки кудись въ свѣтовôмъ просторѣ, але то инша рѣчь. Тѣ сталѣ звѣзды мають ще й то до себе, що они самѣ свѣтять, значить ся, свѣтло иде вôдъ нихъ самыхъ такъ, якъ вôдъ нашого сонця и длятого такожь называємо тѣ сталѣ звѣзды сонцями. Такихъ сталыхъ звѣздъ єсть множество и кожда зъ нихъ становить свôй окремый свѣтъ сонѣчный, подôбно якъ наше сонце. Тѣ сталѣ звѣзды суть иногдѣ такъ далеко вôдъ насъ вôддаленѣ, що мы того й змѣрити не можемо, а бувають въ кôлька сотъ разôвъ

деякй дуплікаты або книжки влишнй, вволить прислати на руки пôдписаного бібліотекаря. Зъ правдивымъ поважанємъ Вол. Єхъ, бібліотекарь. Иванъ Залуцкій, голова.

— **Духовна місія** вôдбуде ся въ Бориничахъ въ днихъ 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 и 24 вересня. Отцѣвъ місіонарôвъ зъ тов. св. Ап. Павла и всч. духовенство, що прибуде въ помочію, буде гостити п. ґрафиня Марія Дембинска, властителька Боринич.

— **П. Миронъ Грицикевичь**, дотеперѣшный управитель складу „Народнои Торговлѣ" въ Рогатинѣ, отвирає вже сего мѣсяця свôй склепъ въ Сокали. П. Грицикевичь зианый Русинамъ не лише якъ спосôбный купець, але и якъ честный патріотъ рускій; тому не сумнѣваємо ся, що всѣ Русины сокальски повитають єго щиро и будуть пôдпирати.

— **Обôкрали церкву.** Въ Ровнѣ великôмъ, въ косôвскôмъ, дня 20 м. м. невнанй злодѣѣ украли вô скарбоны церковнои 1.600 зр.

— **Огнѣ.** Дня 7 с. м. въ Стратинѣ погорѣло 18 господарѣвъ. Тому що вѣтеръ бувъ сильный, то огонь розкинувъ ся по цѣлôмъ селѣ и выбухъ въ пяти мѣсцяхъ. Причиною були дѣти, що бавили ся сѣрниками. — Въ Мшанци, староміского повѣта, погорѣло дня 7 вересня въ саме полудне 5 ґаздôвъ, зъ котрыхъ лишь оденъ бувъ обезпеченый въ краковскôмъ товариствѣ на 500 зр., а стративъ у огни надъ 2000 зр. Огонь повставъ въ хижи Игната Волошинôвского, де мабуть малй дѣти пôдпалили закурюючи люльку, хотяй мати се заперечує, бо була также дома. Люде були въ поли при роботѣ, бо ще не покосили вôвсôвъ и робота ще въ найбôльшôмъ розгарѣ. Деякй таки въ поля поприбѣгали и, не маючи нѣчого въ рукахъ, не много помогли, хотяй задля спеки и ратунокъ не легкій бувъ. Всѣ погорѣлй звезли вже були бôльшу часть зборôвъ до будынкôвъ, черезъ що ихъ теперѣшне положенє стає ся ще прикрѣйше. Худобу выратувано всю. Загальна страта доходить 6000 зр.

— **Шайку злодѣйску**, зложену зъ жидôвъ: Лейбіша Найрінґера, Аврума Кімля, Лейбы Юнера и Рівена Ґеллендорфа, котра допускала ся въ Станіславовѣ послѣдными часами численныхъ крадежей зъ вломами, удало ся выслѣдити тамъ оногды поліціи. Якъ доносить Kurjer Stan., обôкрала та шайка два разы маґавинъ Осіѣ Бораля, забраши єму 345 мѣшкôвъ, зъ маґазину звôженого Мойсея Фрухта украла 200 мѣшкôвъ, зъ торговли товарами желѣзными Зелиґа Ліпы кôлька пачокъ въ гвоздями, а зô склепу Мойсея Штернгелля 70 мѣшкôвъ. Минувшого тыждня закравъ ся оденъ злодѣй зъ тои шайки, Лейбішь Найрінґеръ, до склепу Дубеньского въ ринку, забравъ готôвкою вôсѣмдесять кôлька зр., годинникъ и два золотй перстенѣ. Коли єго на другій день зловлено, призналъ ся до вины и выдавъ прочихъ своихъ товаришѣвъ.

— **Забобонъ.** Любельски жиды, наполоханй дуже холерою, ужили свого способу, щобы єѣ вдержати. Выбрали пару дуже бѣдныхъ молодятъ, а другу пару глухонѣмыхъ и справили имъ весѣлє на окописку. Крôмъ того запрягли чотири жидôвски дѣвчата до плуга и оборали ними границѣ мѣста вôдъ стороны Біскупиць. Того було ще за мало. Не знати, въ якій спосôбъ зняли ланцухи зъ парнѣ Вендровского и забрали заставки зъ млина Кравзого. Все те поховали по жидôвскому звычаю на окописку, бо вѣрять, що якъ вода зôйде, то забере зъ собою и пошесть.... И справдѣ вода дуже значно опала, але холєра якъ була, такъ єсть.

Зъ судовои салѣ.

Процесъ дра Медвея.

(Конець).

Вчера рѣшено не пробувати пістолета, чи вôнъ лихій, чи добрый, а приступлено до читаня зôзнань свѣдкôвъ, листôвъ Медвея до п. Яніны Бродскои и одного єѣ листу, зъ котрого видко, якъ дуже нещасливою чула ся она безъ любови. Листы Медвея зачинають ся вôдъ слôвъ „Janeczko moja", и переповненй порôвнанями зъ ангелами. Въ однôмъ листѣ пише, що передумує, якъ бы „доѣхати" Бродскому. — „Ахъ той Бродскій! — пише Медвей мѣжь иншимъ — я такій лютый на того звѣра. Треба „подлеца" на то, щобы по судахъ волочити жѣнку, котру такъ дуже мальтретувало ся. Найлѣпше зробивъ бы я, якъ бымь поѣхавъ до Борокъ и при свѣдкахъ перетрѣпавъ єго шпіцрутою. Може мене запôзвуть передъ судъ, то пришли менѣ листъ, въ котрôмъ „взываєшь менѣ на ратунокъ". Въ иншôмъ листѣ до Пешту пише: „Бродского було бы добре поминути якъ инфаміса и выбити єго въ лице... Що порабляєшь, моя чорноока? Може якого Мадяра баламутишь? Стережи ся!"

Запытана прокураторомъ, п. Яніна Бродска оповѣдає, що по смерти першои дитины, обôита мужемъ поронила. Дръ Ґрекъ пытає єѣ, якій вплывъ мала на тую историю п. Бенедска. Чи мала на цѣли матеріяльный интересъ? — На се Бродска сказала: Чи я мушу на се вôдповѣсти? Панѣ Бенедска прецѣ не обжалована. Чи маю компромітувати єѣ?"

По кôлькохъ ще пытаняхъ предсѣдатель звôльнивъ зовсѣмъ п. Бродску. Она встає, Медвей кланяє ся єй, але она не зважає на те. За хвилю встає секундантъ Бродского, поручникъ Слонецкій, вôдпроваджує паню Бродску до дверей, бере єѣ за руку, цѣлує три разы и каже: „Забудьмо все, що було. Я въ имени покôйного мужа твого, прощаю тобѣ все, кузинко." П. Бродска сильно зарыдала и вышла зъ салѣ, а цѣлой публицѣ дуже подобавъ ся поступокъ Слонецкого.

Вкôнци спытавъ ще оборонець обжалованого, чи бючи ся въ поединку чувъ ся до того приневоленымъ? Обжалованый каже, що такъ. Обор.: Чи зводячи Бродску робили вы се тому, щобы оборонити єѣ загрожене жите? Обж.: Такъ. На тôмъ скôнчено поступоване доказове.

По перервѣ предложивъ предсѣдатель рад. Спендаковскій слѣдуючй пытаня судямъ присяжнымъ:

І пытанє головне: Чи обжалованый Алекс. Оскаръ Медвей виненъ, що въ лютôмъ р. 1892 звѣвъ пôдступно Яніну Бродску, жѣнку пок. Евґенія Бродского, хочь и за єѣ волею?

ІІ пытанє: Чи обж. А. О. Медвей виненъ, що вызвавши пок. Евґ. Бродского до борбы зъ убійчимъ оружіємъ убивъ єго кулею зъ пістолету?

Промовы прокуратора и оборонця Медвея дра Ґрека, котрый говоривъ три годины, були дуже гарнй та цѣкавй, але намъ годѣ о нихъ розписувати ся; нема мѣсця.

По десятôй годинѣ вечеромъ оголошено вердиктъ: На перше пытанє, 7 судьѣвъ присяжныхъ сказало: такъ, а 5 нѣ. На друге пытанє 5 такъ, а 7 нѣ. На пôдставѣ того трибуналъ увôльнивъ дра Медвея вôдъ обжалованя и о зведенє жѣнки и о поединокъ. Такій засудъ лишає таки пятно на Медвею на цѣле жите. Прокураторъ не внѣсъ жалобы неважности, и тому дра Медвея, котрый просидѣвъ у слѣдчôй вязници пять мѣсяцѣвъ, выпущено сейчасъ на волю. Въ сали судовôй и на ґалеріи бувъ великій натовпъ людей; и передъ будынкомъ судовымъ стояла громада цѣкавыхъ людей, котрй довѣдавши ся про увôльненє, звели великій крикъ.

Отъ и конець одної повѣсти зъ житя, важнôй черезъ те, що въ нѣй выступали таки живй люде зô своими порывами и грѣхами, а не якісь выдуманй повѣстярами особы.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Будапештъ 10 вересня. Вчера занедужала тутъ жѣнка одного слуги на дворци желѣзничôмъ середъ ознакъ холеры; заряджено заразъ бактеріольоґічнй розслѣды. Міністеръ Сапарій наказавъ чимъ скорше спалити всѣ сырй шкôры, привезенй зъ Гамбурґа.

Инсбрукъ 10 вересня. Соймъ ухваливъ вôдрочити ся ажь до 27 с. м., т. є. до часу, коли будуть переведенй выборы въ полудневôмъ Тироли. Намѣстникъ тому не спротививъ ся.

Гамбурґъ 10 вересня. Вчера занедужало на холеру 613 людей а померло 356.

Парижь 10 вересня. Вчера занедужало на холеру 87 а померло 62. Въ Гаврѣ занедужало 11, померло 10. — Вѣсть, що болгарскій князь має одружити ся зъ донькою ґр. Парижа, єсть безосновна.

Ґенова 10 вересня. Король окруженый всѣма князями, міністрами и цѣлымъ дворомъ, принимавъ вчера француского адмірала, Ріеніера, котрый вручивъ королеви письмо вôдъ Карнота. Король завѣривъ єго о своихъ симпатіяхъ для Францiѣ. Француских офіцирôвъ витано въ мѣстѣ окликами: Най жиє Франція! Такъ само торжественно принимавъ король и румуньского полковника Мурґеска, котрый вручивъ єму письмо румуньского короля.

Розкладъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

(важный вôдъ 1 мая с. р.)

Вôдходять:	Куреръ		Особовый			Мѣшаный
До Кракова	3·07	10·41	5·26	11·01	7·56	—
„ Подволочискъ зъ Подв.	3·10	—	10.02	10·52	—	—
(зъ голов. двор.)	2·58	—	9·41	10·26	—	—
„ Черновець	6·36	—	9·56	3·22	10·56	—
„ Стрыя	—	—	6·16	10·21	7·41	—
„ Белзця	—	—	9·51	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	7·36
„ Зымнои Воды	—	—	4·36	—	—	—

бôльшій, якъ наше сонце. Отъ возьмѣмъ н. пр. хочь бы одну таку сталу звѣзду, що называєсь веґа. Она вôддалена вôдъ насъ вôсѣмъ сотъ тысячѣвъ разôвъ такъ далеко, якъ наша земля вôдъ сонця. Колижь возьмемо, що земля вôддалена вôдъ сонця 20 міліонôвъ миль, то веґа буде вôддалена вôдъ насъ ажь 16 біліонôвъ миль або числомъ: 16,,000.000,000.000 миль. То дасть ся легко сказати и написати, але якъ то далеко, того мы не въ силѣ поняти. Зважможь теперь дальше, що коли промѣръ сонця має 193.030 миль, значить ся, сонце наше єсть серединою тôлько миль грубе, то промѣръ веґи єсть ще звышь двѣста разôвъ бôльшій вôдъ промѣра сонця, а будемо мати бодай маленьке понятє, якъ величезною мусить бути та звѣзда!

Возьмѣмъ за примѣръ ще другу сталу звѣзду — сіріюса. Тота звѣзда єсть двѣста біліонôвъ кільометрôвъ або инакше числомъ: 200,,000.000,000.000 кільометрôвъ (звышь 27 біліонôвъ миль) вôдъ насъ вôддалена. Якъ то мусить далеко бути, можемо собѣ хиба зъ того уявити, що свѣтло сіріюса мусить бѣчи ажь 21 лѣтъ, щобы до насъ дôйшло, хочь свѣтло перебѣгає на одну секунду 42.000 миль. Требажь ще й то знати, що сіріюсъ дає може шѣстдесять разôвъ бôльше и яснѣйшого свѣтла, якъ наше сонце, але черезъ то, що вôнъ такъ дуже далеко вôддаленый, доходить до насъ ледви шѣсть міліярдова часть (6,000,000.000) зъ того, що намъ посылає наше сонце. А всежь таки свѣтить намъ сіріюсъ ще такъ ясно, що мы зачисляємо єго до звѣздъ першои величины; єсть то найяснѣйша стала звѣзда на небѣ.

Зъ вôдкижь на тыхъ сталыхъ звѣздахъ або сонцяхъ бере ся свѣтло? Мы не можемо собѣ свѣтла инакше представити, якъ лишь такъ, що щось горить. Невжежь тй сонця горять? А вôдъ чогожь они запалились? Самй вôдъ себе. Та матерія, зъ якои складають ся тй сонця, займилась сама вôдъ себе (хемічный процесъ) и горить. Слабенькій примѣръ того, що такъ може бути, видимо и у насъ на земли. Кождый господарь знає то прецѣ, що сѣно вложене вогке въ копицѣ, загрѣває ся само вôдъ себе; въ нѣмъ робить ся така теплота, що ажь въ руку пече, коли єѣ въ розôгрѣте сѣно вложити. Такъ само звѣстно, що вôсь въ немащенôмъ возѣ, або чôпъ въ якôйсь машинѣ можуть выкликати огонь. Видко отже, що въ природѣ може огонь самъ изъ себе настати, а се намъ выстане, щобы повѣрити въ то, що всѣ свѣтячй звѣзды або сонця можуть самй вôдъ себе горѣти. Що они горять дѣйстно, то докажемо на нашôмъ сонци, але впередъ мусимо бодай коротенько познакомитись зъ єго будовою.

(Дальше буде.)

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Инсераты („оповѣщеня приватнѣ") якъ для „Народнои Часописи" такъ такожъ для „Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де такожъ знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.